

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Οικονομικών
- Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: Ανάγκη έγκρισης Προεδρικών Διαταγμάτων και υιοθέτησης αποφάσεων για την προστασία και αξιοποίηση των περιοχών NATURA στη Σάμο

Στις περισσότερες περιοχές NATURA ανά την Ευρωπαϊκή Ένωση γίνονται έργα προστασίας, διάσωσης, αξιοποίησης και ανάδειξής τους.

Τα έργα αυτά, κατά τεκμήριο επιστημονικά αποδεκτά και κοινωνικά απαραίτητα, προβλέπονται από τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) κάθε περιοχής, συμπληρώνονται με τις τεκμηριωμένες πρωτοβουλίες των Φορέων Διαχείρισης, διέπονται από όρους και προδιαγραφές που θέτουν διεθνείς επιστημονικοί οργανισμοί, αλλά και από την Ευρωπαϊκή και τις σχετικές εθνικές νομοθεσίες.

Στόχος όλων αυτών των παρεμβάσεων είναι η διασφάλιση και διατήρηση της εν γένει βιοποικιλότητας και της επιτόπιας πανίδας και χλωρίδας, παράλληλα με την ήπια αξιοποίηση των φυσικών πόρων με δράσεις όπως οι παραδοσιακές και βιολογικές καλλιέργειες και οι βασικές υποδομές τους, η φροντίδα και ξύλευση του δάσους και διάφορες άλλες μορφές πρωτοβουλιών φιλικών προς το περιβάλλον.

Θεμελιώδης προϋπόθεση όλων αυτών των σωστικών έργων και των ήπιων ασχολιών είναι η εκπόνηση των απαραίτητων τεχνικών και περιβαλλοντικών μελετών, βάσει των υφιστάμενων νομικών και τεχνικών προδιαγραφών, καθώς και ο διαρκής έλεγχος της εφαρμογής τους προς αποφυγή κατασπατάλησης ή και καταστροφής πολύτιμων φυσικών πόρων.

Στο νησί της Σάμου υπάρχουν περιοχές που ανήκουν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο NATURA 2000: είναι η Αλυκή της Ψιλής Άμμου και ο περίγυρός της, μεγάλα τμήματα του όρους Άμπελος (Καρβούνης) και ολόκληρο σχεδόν το όρος Κέρκης με κεντρικό πυρήνα απόλυτης προστασίας τα περιώνυμα Σεϊτάνια.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ολοκλήρωσε όλα τα θέματα οριοθέτησης των Προστατευμένων Περιοχών, βρήκε χρηματοδότηση και προκήρυξε τις ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για όλη την Ελλάδα με 17,5 δισεκατομμύρια. Το έργο είχε συμβασιοποιηθεί στις αρχές του 2019, οι μελετητικές ομάδες είχαν εγκατασταθεί και είχαν ξεκινήσει τη σύνταξη των μελετών, ενώ αναμενόταν η ολοκλήρωσή τους εντός 30 μηνών από την ημερομηνία σύμβασης, ήτοι τον Ιούλιο 2022. Όμως, η κυβέρνηση της ΝΔ με τον αντιπεριβαλλοντικό νόμο 4685/2020 άλλαξε τις προδιαγραφές για το περιεχόμενο των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, αλλαγή που επηρεάζει και τα σχέδια διαχείρισης και τα προεδρικά διατάγματα με βάση τη «ζωνοποίηση», την κατηγοριοποίηση χρήσεων και βραχυκύκλωσε τη διαδικασία ολοκλήρωσής τους. Σήμερα αναρτώνται για δημόσια διαβούλευση κάποιες από αυτές με μεγάλη καθυστέρηση, ενώ έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος και η χώρα μας αναδεικνύεται ως ασυνεπής στην προστασία του περιβάλλοντος και την τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Παρά την πρόσφατη δημοσίευση της νέας ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, εκκρεμεί η σύνταξη των σχεδίων διαχείρισης και έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 21 του Ν. 1650/1986 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 47 του Ν. 4685/2020. Οι εκκρεμότητες αυτές δυσχεραίνουν τόσο την προστασία, όσο και τις προσπάθειες ήπιας αξιοποίησης των δύο περιοχών αυτών.

Ειδικά για της περίπτωση της Αλυκής Ψιλής Άμμου, σημειώνεται ότι εντός του χώρου βρίσκονται ερειπωμένα δημόσια κτίσματα που σήμερα απαξιώνονται από την πολύχρονη αχρησία. Τα κτίσματα αυτά που χαρακτηρίζονται βιομηχανικά, καθώς αποτελούσαν μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1970 εργαστήρια και χώρους συλλογής, επεξεργασίας, αξιοποίησης, συσκευασίας και εμπορίας του από την εγγύς Αλυκή συλλεγόμενου άλατος, βρίσκονται σήμερα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και δη της Εφορίας Νεότερων Μνημείων που εδρεύει στην Μυτιλήνη. Με την πρόκρισή τους ως διατηρητέων είναι δυνατόν να δρομολογηθούν προσπάθειες διάσωσης, ανάδειξης και αξιοποίησής τους στα πλαίσια ολοκληρωμένης δημόσιας παρέμβασης στην ευρύτερη περιοχή με στόχο την διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς του τόπου.

Επιπλέον, το 2002 το Διοικητικό Συμβούλιο της τότε Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου με την υπ' αριθμ. 19/18.06.2002/Δ.15 απόφασή του παραχώρησε επ' αόριστο και κατά χρήση προς την τότε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σάμου, κατόπιν σχετικού αιτήματός της, το Δημόσιο Ακίνητο της Αλυκής Ψιλής Άμμου με σκοπό την εκτέλεση, εντός χρονικού διαστήματος επτά ετών, των έργων που περιλαμβάνει η ειδική περιβαλλοντική μελέτη που είχε συνταχθεί το έτος 2000 η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία για την προστασία του συγκεκριμένου υδροβιότοπου. Παράλληλα, το έργο «Τοποθέτηση Παρατηρητηρίων Ορνιθοπανίδας στην Αλυκή Ψιλής Άμμου και προβολή του υδροβιότοπου», προϋπολογισμού 94.887,47 ευρώ, που υπέβαλαν οι αρχές της Περιφερειακής Ενότητας Σάμου εντάχθηκε στο τοπικό πρόγραμμα CLLD/LEADER στα τέλη του 2019 (βλ. <http://www.kaek-pesamou.info/anaptyksiaka-erga/programma-clld-leader-2014-2020/item/66-oristikos-pinakas-katataksis-ergon-dimosiou-xaraktira.html>). Η εξασφάλιση αυτής της χρηματοδότησης αποτελεί ένα από μέσο διάσωσης και κατάλληλης αξιοποίησης της περιοχής. Με την ολοκλήρωση του έργου αναμένεται να αναπτυχθεί ο οικοτουρισμός και ο εναλλακτικός τουρισμός και να προωθηθούν η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Δεδομένου ότι για τις τοπικές κοινωνίες, όπως τα νησιά του Βορείου Αιγαίου, οι προστατευόμενες περιοχές αποτελούν κιβωτούς της φυσικής τους ιστορίας και

στηρίγματά τους στα πλαίσια της βιώσιμης Ανάπτυξης και του εναλλακτικού τουρισμού.

Δεδομένου ότι βρισκόμαστε σήμερα πάνω από είκοσι χρόνια από τις πρώτες οργανωμένες προσπάθειες για την προστασία των περιοχών NATURA της Σάμου.

Ερωτώνται οι κ. Υπουργοί:

- Που βρίσκονται οι διαδικασίες έκδοσης των Προεδρικών Διαταγμάτων και των σχεδίων διαχείρισης των περιοχών NATURA 2000 της νήσου Σάμου: α) Αλυκής Ψιλής Άμμου και β) Μικρού και Μεγάλου Σεϊτανίου;
- Προτίθεται η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ), υιοθετώντας σχετικό αίτημα της Αντιπεριφέρειας Σάμου, να επαναπαραχωρήσει σ' αυτήν την Αλυκή της Ψιλής Άμμου κατά χρήση και επ' αόριστο, χωρίς καμία χρονική δέσμευση (επταετή ή άλλη), προκειμένου να εκτελεσθούν απρόσκοπτα το έργο ορνιθοπαρατήρησης το οποίο έχει ήδη ενταχθεί με προϋπολογισμό 94.887,47 ευρώ στο Πρόγραμμα LEADER της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου;
- Προτίθεται το Υπουργείο Πολιτισμού να προκρίνει ως διατηρητέα τα ερειπωμένα δημόσια βιομηχανικά κτίσματα που ευρίσκονται στον περίγυρο της Αλυκής της Ψιλής Άμμου και να προχωρήσει σε εργασίες διάσωσης και αξιοποίησης τους, ενδεχόμενα σε συνεργασία, βάσει προγραμματικής σύμβασης, με την Περιφερειακή Αρχή Βορείου Αιγαίου (Αντιπεριφέρεια Σάμου);

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Γιαννούλης Χρήστος

Γκιόλας Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καφαντάρη Χαρά

Κασιμάτη Νίνα

Κόκκαλης Βασίλειος

Λάμπας Σπυρίδων

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Ραγκούσης Ιωάννης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Τζούφη Μερόπη

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία